

kou 600.000 Kč splacena, proti tomu, že žalující strana dá žalované straně bianco směnky a zúročí poskytnutý neb obstaraný úvěr běžným v bankách platným úrokem.

V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Podle § 1052 obč. zák., jenž vyslovuje zásadu pro všechny úplatné smlouvy, stačí projev ochoty ke vzájemnému plnění a jest takovýto vzájemný závazek pojeti do rozsudkového výroku i z moci úřadu (srov. rozh. čís. 2728, 3423 a j. sb. n. s.). Žalobce prohlásil již ve svém přípravném spisu ochotu vystaviti žalovanému na poskytnutý neb obstaraný úvěr bianco směnky a nepochybil proto odvolací soud, pojav tento vzájemný závazek žalobcův do svého rozsudečného výroku. Dovolání jest však přisvědčiti potud, pokud vytýká, že se neprávem stalo odsouzení žalovaného k poskytování neb obstarávání úvěru pro budoucnost. Podle § 406 c. ř. s. lze odsouditi k plnění, vyjímajíc ku plnění výživného, jen tehdy, když nastala již dospělost v čase vynesení rozsudku. V době, kdy rozsudek prvním soudem byl vynesena (4. června 1930), byl dospělým jen žalobcův nárok na poskytnutí neb obstarání úvěru na dobu od 1. března 1930 do konce března 1931. Mělo proto, pokud jde o žalobní prosbu o plnění, jen v tomto směru býti vyhověno žalobě a musela proto žalobní prosba o plnění, pokud se domáhá poskytnutí neb obstarání úvěru pro budoucnost, býti zamítnuta pro tentokráte.

Čís. 11651.

Syndikátní žalobou může býti proti soudci uplatňován jen nárok na náhradu škody způsobené přestoupením úředních povinností, jež jsou spojeny s výkonem s o u d c o v s k é h o úřadu, nikoliv však nárok na náhradu škody způsobené úkony ryze správními (na př. správou soudní budovy). Pro takové nároky zůstává v platnosti dvorský dekret ze dne 14. března 1806, čís. 758 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 9. května 1932, R I 131/32.)

Žalobce domáhal se na Dr. M-ovi, přednostovi okresního soudu v S., a na československém státu náhrady škody podle syndikátního zákona, ježto prý žalovaný Dr. M. porušil při vykonávání úřadu své úřední povinnosti a práva tím, že nezadal žalobci stavbu vodovodu pro okresní soud v S. Procesní soud první stolice (vrchní soud v Praze) žalobu odmítl. D ů v o d y: Obrana žalovaných, že souzená věc nepatří na pořad práva, jest oprávněna. Předmětem projednáváné žaloby jest syndikátní nárok ve smyslu zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. proti soudci. Syndikátní zákon je zákonem výjimečným, jež jest vykládati přesně. Podle § 1 tohoto zákona může býti soudce žalován o náhradu škody, porušil-li při vykonávání svého úřadu své úřední povinnosti. Z toho, že tento

předpis mluví o škodě, již nelze odčinit opravnými prostředky v řízení soudním, plyne, že syndikátní žalobou může být proti soudci uplatňován jen nárok na náhradu škody způsobené soudcovskými úkony, jež podléhají opravným prostředkům stanoveným v řízení soudním, nikoliv však nárok na náhradu škody způsobené úkony ryze správními, jako je na př. správa soudní budovy a pod. Pro takovéto nároky zůstává v platnosti dv. dekret ze dne 14. března 1806, čís. 758 sb. z. s., z něhož výjimku tvoří právě syndikátní zákon. Poněvadž v souzeném případě čerpá žalobce svůj nárok na náhradu z porušení úředních povinností, kterého se prý žalovaný Dr. M. dopustil při výkonu správy úřední budovy, tedy z činnosti čistě správní, nepatří jeho nárok vůbec před soud, tím méně pak před soud syndikátní, a je pořad práva vyloučen i proti žalovanému Dr. M-ovi, i proti žalovanému státu. Kdyby se však i mohlo míti za to, že proti žalovanému státu není pořad práva vyloučen, nemohla by věc rovněž skončiti jinak, než odmítnutím žaloby, poněvadž by pro zažalovaný nárok byl výlučně příslušný krajský soud civilní v Praze (§ 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n.), nikoliv však tento soud jako soud syndikátní.

N e j v y š š i s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekursními vývody nejsou vyvráceny správné důvody usnesení prvního soudu. Nelze souhlasiti se stěžovatelovým názorem, že přípustnost syndikátní žaloby nepředpokládá škodu způsobenou soudcovským úkonem, nýbrž že se připouští i při škodě způsobené jakýmkoli úkonem správním. Zásadně není pořad práva přípustný pro vymáhání škody, způsobené státními úředníky při výkonu jejich úřadu (dv. d. ze dne 14. března 1806 čís. 758 sb. z. s.). Z tohoto pravidla je připuštěna výjimka při škodě způsobené soudcovskými úředníky ve smyslu syndikátního zákona při výkonu jejich úřadu přestoupením úřední povinnosti. Zákon předpokládá tedy přestoupení povinností s o u d c o v s k é h o ú ř a d u, t. j. povinností úředních, které jsou spojeny s výkonem úřadu soudcovského (moci soudcovské). Tento výjimečný zákon nelze vykládat extensivně. Jen výjimkou jsou podle § 4 odst. (2) zák. nesoudcovští úředníci také zodpovědní syndikátně ze škody způsobené výkonem úřadu, týkal-li se výkon úředního jednání v příčině peněz u soudu složených a peněz sirotčích. Třeba by tu tedy nešlo o výkon soudcovské moci, kterou pouhý úředník soudní nevykonává, přece peníze k soudu složené a sirotčí mají býti předmětem soudcovských úkonů a proto zákon podrobuje výjimečně i nesoudcovské úkony nesoudcovských úředníků syndikátnímu ručení. Tato výjimka však jen potvrzuje pravidlo, že jinaké nesoudcovské úkony nejsou předmětem syndikátní žaloby. Opak neplyne z ustanovení § 1 synd. zák. o škodě, proti které neposkytují pomoci opravné prostředky v soudním řízení předepsané. Tím jen zákon vylučuje ze syndikátní zodpovědnosti případy, kde je možná náprava opravným prostředkem, ale nijak nestanoví obor škod podrobených syndikátnímu ručení, který vymezil již v předchozí větě téhož paragrafu. Soud musí dbáti přípustnosti právního pořadu z úřadu (§ 42 j. n.) a není z tohoto pravidla výjimky, když jde o syndikátní nárok.